

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Commentatio Critica In Historiam Pugnae Davidis Cum Goliatho I. Sam. XVII. XVIII.

**Trendelenburg, Johann Georg Trendelenburg, Johann Georg
Gedani, [MDCCXCII?]**

VD18 13277812

Widmung

urn:nbn:de:gbv:45:1-14974

INCLYTAE
REIPUBLICAE GEDANENSIS
PER - MAGNIFICO SENATUI,
PER - ILLUSTRIS DOMINO
S. R. M. BURGGRABIO,
PER - MAGNIFICIS, MAGNIFICIS,
GENEROSISSIMIS, MAXIMEQUE STRENUIS,
PRAESIDI,
PRO - PRAESIDI,
PRAE - CONSULIBUS,
CONSULIBUS,
PATRIAE PATRIBUS;
VIRO
PER - MAGNIFICO
ADRIANO THEOPH.
ENGELCKE
GENERE, VIRTUTE, MUNERE, INSIGNI,
UT ET
PRAE-NOBILISSIMIS, AMPLISSIMIS, CONSULTISSIMIS,
DICASTERIORUM
UTRIUSQUE CIVITATIS MEMBRIS,
SENIORIBUS,
CON-SENIORIBUS,
ASSESSORIBUS,
OPTIMIS IUSTITIAE ARBITRIS;
VRIIS

VIRIS
MAGNIFICIS
DANIELI ANDREAE
ZERNECKE

OB PATERNAM RERUM SUARUM CURAM
COLENDO SEMPER AC SUSPICIENDO

NEC NON

JACOBO ERNESTO
SCHUMANN

FAUTORI OMNI PIETATE DEVENERANDO;
SUMME VENERABILIBUS PLURIMUMQUE
REVERENDIS

MINISTERII I. A. C. MEMBRIS
PASTORIBUS, DIACONIS,
SYMMYSTYS

V I R O

PLURIMUM REVERENDO

JOANNI BENJAMIN
MISCHKE

DIACONO AD AEDEM D. MARIAE ERUDITIONE,
HUMINITATE CONSPICUO

ET

SIBI A CONFESSIONIBUS,

ITEMQUE

ITEMQUE
SUMME VENERABILI
CONSULTISSIMO, EXPERIENTISSIMO, EXCELLENTISSIMIS,
DOCTISSIMIS
ATHENAEI NOSTRI
PROFESSORIBUS,
PRAECEPTORIBUS AC FAUTORIBUS MAXIME
COLENDIS;

NOBILISSIMIS SPECTATISSIMISQUE
AD SACELLUM MARIANUM

ET
AD AEDEM DIVI JOANNIS
ANTISTITIBUS,
MERITIS, MUNERE, HONORE CONSPICUIS;

VIRO

NOBILISSIMO, SPECTATISSIMO

SAMUELI GABRIELI
SCHUMANN

FAUTORI AC PATRONO SUMMA OBSERVANTIA
COLENDO;

MAECENATIBUS
PATRONIS ATQUE FAUTORIBUS,
COLENDIS SEMPER AC SUSPICIENDIS;

HUNCCE LIBELLUM
PHI ET GRATI ANIMI CAUSSA, SACRUM ESSE VULT

TANTORUM NOMINUM

ADDICTISSIMUS CULTOR
ABRAHAM GOTTLOB REYER.

Vix ullus exstat veteris Testamenti locus, qui quidem ope critica indigeat, cui tam manifesta depravationis vestigia impressa hæreant, quam *historia pugnae Davidis cum Goliatho*. Quod quamquam virorum doctissimorum non effugit sagacitatem, adeo, ut vel *Baylius* et *Clericus* interpolationem quandam subodorarentur, tamen, cui potissimum parti falx critica adhibenda esset, haud ante exploratum est, quam animadverteretur, quædam in *editione Romana versionis græcæ Alexandrinæ* deesse, atque hæc ea esse posse, quibus additis egregia ista ceteroquin narratio depravata sit. Nimirum in *Vaticano* hujus versionis *exemplo*, ex quo, quasi ex fonte, fluxit Romana recensio, deest primum periocha c. XVII a commate inde 12 usque ad 31 integra, deinde comma 41 et 50; tum iterum periocha a c. XVII, 55 usque ad XVIII, 5; porro XVIII, 8 — 11; tum XVIII, 17 — 19 incl.; denique pars posterior commatis 21.

Ad quam quidem interpolationum et frequentiam et magnitudinem mirum non est, si stupeat lector nec nisi gravissimis adductis rationibus eas vere contigisse sibi persuadeat. Quamvis enim nostræ ætatis Criticorum præstantissimus quisque, *Houbigantius* *), *Kennicottus* **), *Michaelis* ***) et *Eichhornius* ****),
A
fuis

---

*) In Bibliis Hebraicis cum notis criticis et versione latina ad notas criticas facta, Lutet. Paris. 1753. locum suspectum uncinis includendum curavit.

***) Tam in diss. super textus hebraici V. T. ratione ed Teller. Lips. 1765. 8. T. II. p. 402 — 415, ubi et multa ex *Pilkingtoni* libro singulari (*Remarks upon several passages of Scripture*), quæ ad nostrum locum pertinent, inserta leguntur; quam in diss. generali in V. T. hebr. cum variis lectt. ex codd. Mstis et impressis. Oxon. 1780. p. 38.

****) Quum in notis ad versionem V. T. germ., in qua et loca suspecta typis minusculis exprimenda curavit, tum in *Biblioth. Oriental.* passim. VII, 196. App. ad T. XII, 196 XX, 30 sqq.

*****) *Einleitung ins alte Testament*, II, Band, p. 571. sqq.